

28/4 12⁰⁰

TER ADVISERING

Aan de Minister

10.2.e

! — geen lopende
uitgaven uit fonds
of headroom
— leningen, geen gift
— conditionaliteiten

Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

10.2.e

T 070

10.2.e

10.2.e

@minezk.nl

Datum

24 april 2020

Kenmerk

DEIZ / 20128433

Bhm: 20128620

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

2

nota

BWO EU-Corona 28 april

Parafenroute

10.2.e

10.2.e DEIZ

10.2.e

BBR

10.2.e

Aanleiding

Op 28 april vindt er een BWO EU-Corona plaats waarin verder gesproken wordt over het Recovery Fund. Uitgenodigd zijn: MP, MBZ, MFIN, MSZW en u. 10.2.e

vergezelt u.

Advies

Er ligt geen beslispunt voor. Wij adviseren u om binnen de rode lijnen t.a.v. de financiering van een 'Recovery Fund' te benadrukken dat:

- Een belangrijk element van de inzet blijft dat een uiteindelijk fonds gebaseerd moet zijn op een brede, gedegen analyse van wat nodig is om uit de crisis te komen. Ook moet het fonds bijdragen aan een economisch sterkere EU en aan de transitie naar een klimaatneutrale en digitale economie;
- Binnen de premisse dat een aanzienlijk bedrag nodig zal zijn, leningen/garanties de voorkeur hebben boven directe uitgaven. Het gebruik van de 'headroom' via een tijdelijke verhoging (bijvoorbeeld 2 jaar) van het plafond in het Eigen Middelen Besluit lijkt de beste optie om dit te financieren. Van belang dat de steun gekoppeld wordt aan voorwaarden.

Kernpunten

- Europese Raad heeft de Commissie gevraagd met een voorstel voor een herstellfonds te komen in relatie tot een nieuw MFK. De Commissie zal op 6 mei met een voorstel komen.
- Dit BWO is een vervolg op de eerdere BWO's. In de lijn die daar is afgesproken, is een aantal rode lijnen gedefinieerd:
 - Het fonds moet gestoeld zijn op een goede analyse en bijdragen aan een krachtig herstel en de noodzakelijke transitie;
 - Steun moet gekoppeld worden aan voorwaarden;
 - Geen financiering via Eurobonds;
 - Crisismaatregelen dienen geen permanent karakter te krijgen;
 - Geen constructies waarbij de Commissie geld uit de markt haalt om lopende uitgaven te financieren.
- De discussie zal nu mogelijk meer in detail gaan over de omvang, type uitgaven en wijze van financieren.

Ontvangen BBR

Toelichting

- De Europese Raad sprak op 23 april over de stand van zaken in de aanpak van de COVID-crisis. Er zijn geen conclusies aangenomen. De regeringsleiders verwelkomden de exit- en recovery-strategie en verzochten de Commissie om met een analyse te komen wat nodig is en een concreet voorstel waarbij een duidelijke link is het MFK. Daarnaast verzochten zij de Eurogroep om het aangenomen financieringspakket ter grootte van 540 miljard EUR voor 1 juni te operationaliseren.
- Commissie publiceert op 6 mei de voorstellen voor het volgende MFK en het Recovery Fund. VDL hield een pleidooi voor ambitieus en groter MFK en voor een Recovery Fund gefinancierd uit de headroom (art. 122 als juridische basis). Commissie zegt te streven naar balans tussen leningen en subsidies. Benadrukte ten slotte het belang van klimaat, digitaal en de interne markt in de transitie. Verwacht in mei de Spring Forecast te publiceren, met daarin een analyse van de economische gevolgen. Volgende ER is nog niet gepland. Lidstaten verwelkomden de economische analyse van de Commissie.
- De discussies zullen zich waarschijnlijk concentreren op de volgende aspecten:
 - Over de hoogte van het budget is nog weinig bekend. Getallen tussen de 500 miljard EUR en 3 biljoen EUR doen de ronde. Hoe beter de economische onderbouwing en hoe strikter de voorwaarden (conditionaliteiten) het fonds, hoe groter de bereidheid van het kabinet zal zijn om in te stemmen met een (hoger) budget van het fonds.
 - Voor financiering van het Recovery Fund komt de Commissie mogelijk met een voorstel om het plafond van het Eigen Middelen Besluit (EMB) in de jaren 2021 en 2022 op te hogen naar X% (geluiden gaan uit van 2%) van het EU-BBP. Het huidige plafond is 1,20%. De extra ruimte die ontstaat tussen het plafond van het EMB en het betalingsplafond onder het MFK, de "headroom", kan door middel van inzet van Artikel 122(2) VWEU (vgl. SURE en EFSM) worden ingezet voor financiering van het fonds. Een wijziging van het EMB (sowieso nodig om de Nederlandse korting te kunnen continueren) moet worden geratificeerd door de nationale parlementen van de lidstaten.
 - Ook de vorm van investeringen onder het Recovery Fund staat nog ter discussie: garanties, leningen of subsidies. Om risico's op moral hazard (suboptimale besteding) en de lange termijn effecten op de begroting beperkt te houden dient wat EZK betreft de voorkeur te worden gegeven aan garanties en leningen boven subsidies. Stevige conditionaliteiten gericht op duurzaam economisch herstel zijn hierbij instrumenteel.
 - Ook de vraag of het budget dat wordt gefinancierd vanuit de "headroom" mag worden ingezet voor lopende uitgaven lijkt nog altijd onderdeel te zijn van de voornemens van de Commissie.
 - Tot slot speelt nog de duur van een Recovery Fund. Voor Nederland is het belangrijk dat het fonds tijdelijk is.
- In de bijlage vindt u 1) de achtergrondnotitie van het vorige BWO over financieringsopties van het herstellfonds en 2) de EZK-appreciatie van de Roadmap for Recovery, zoals gepresenteerd door de Commissie op 21 april.